

Porównanie wartości wskaźników przeżyć pięcioletnich dolnośląskich chorych na nowotwory złośliwe z lat 2010-2014 i europejskich z lat 2000-2007

Analiza przeżyć 5-letnich dolnośląskich chorych z lat 2010-2014 [1] wykazała, że wartości przeżyć na wszystkie nowotwory u obu płci były najwyższe od 1985 roku. Ponadto najwyższe dotąd wskaźniki u mężczyzn stwierdziliśmy dla nowotworów żołądka, okrężnicy, czerniaka złośliwego skóry, gruczołu krokowego, nerki, jądra oraz choroby Hodgkina a u kobiet żołądka, piersi, szyjki i trzonu macicy oraz choroby Hodgkina.

Analiza trendów zmian od 1985 roku pokazała, że dla większości nowotworów wartości przeżyć 5-letnich rosły, część z nich w sposób stały (okrężnica, odbytnica u obu płci, nerka i jądro u mężczyzn, pierś u kobiet). Trend wzrostu wartości wskaźnika przeżyć dla wszystkich nowotworów rósł co pięć lat o 3,4% u mężczyzn i 2,9% u kobiet.

Poniższa analiza ma na celu porównanie tych optymistycznych danych z wartościami wskaźników przeżyć dla Europy. Ostatnie takie dane są rezultatem badania EUROCORE-5 [3] dotyczące okresu 2000-2007, więc o około 10 lat wcześniejszego od dolnośląskich danych. Dlatego prócz porównania najnowszych danych dolnośląskich i europejskich dokonano porównania zmian danych europejskich EUROCORE-5 i EUROCORE-4 dotyczącego lat 1995-1999.

Poniższe, zawarte w tabeli 1 dane wskazują na niższe wartości przeważającej liczby wskaźników przeżyć chorych dolnośląskich, niekorzystne różnice częściej dotyczą mężczyzn. U nich dużo niższe, ponad pięcioprocentowe różnice dotyczyły nowotworów złośliwych przewodu pokarmowego (prócz trzustki), krtani, czerniaka, gruczołu krokowego, nerki, choroby Hodgkina i chłoniaków, przy czym największe dotyczą czerniaka –19 %, chłoniaków – 14,8% i krtani – 13%. Także u kobiet największe różnice dotyczą czerniaka –19 %, chłoniaków – 19% i krtani – 13%, pięcioprocentowe różnice dotyczyły ponadto nowotworów okrężnicy, odbytnicy i pęcherza moczowego.

O ile niekorzystna sytuacja dla czerniaka skóry może być wynikiem niedorejestrowania tego nowotworu [4] dotyczącego stadiów miejscowych wynikającego z dokonywania zabiegów w gabinetach kosmetycznych, które ich nie zgłaszają [5], to duże różnice dla nowotworów krtani i chłoniaków wymagałyby pogłębionej analizy. Wyższe od europejskich wartości wskaźników dotyczą na Dolnym Śląsku białaczek u obu płci, u mężczyzn choroby Hodgkina i u kobiet nowotworów jajnika i nerki.

Tab.1 Porównanie wartości wskaźników przeżyć dolnośląskich 2010-2014 i europejskich 2000-2007 (EUROCORE 5 *)

	Mężczyźni			Kobiety		
	D.Ś. 2010-14	EU-5 2000-07	Różnica DŚ - EU5	D.Ś. 2010-14	EU-5 2000-07	Różnica DŚ - EU5
Warga, jama ustna i gardło (C00-14)	35,5	38,55	-3,1	47,5	51,59 **	-4,1
Przełyk (C15)	4,8	11,89	-7,1	13,0	13,39	-0,4
Żołądek (C16)	15,9	22,77	-6,9	23,9	25,05	-1,2

Okreźnica (C18)	48,6	55,45	-6,9	50,2	55,59	-5,4
Odbytnica (C19-C20)	46,7	54,86	-8,2	50,3	55,33	-5,0
Wątroba (C22)	5,7	11,06	-5,4	8,1	10,40	-2,3
Trzustka (C25)	3,5	5,81	-2,3	6,5	5,88	+0,6
Krtań (C32)	47,1	59,99	-12,9	47,5	61,00	-13,5
Płuco (C33-C34)	10,8	11,67	-0,9	16,4	15,59	+0,8
Czerniak złośliwy skóry (C43)	59,6	78,59	-19,0	66,8	86,09	-19,3
Pierś (C50)				80,5	83,77	-3,3
Szyjka macicy (C53)				62,8	65,39	-2,6
Trzon macicy (C54)				76,8	77,58	-0,8
Jajnik (C56)				41,6	40,83	+0,8
Gruzoł krokowy (C61)	74,5	84,00	-9,5			
Jądro (C62)	91,2	93,87	-2,7			
Nerka (C64)	58,1	67,43	-9,3	64,4	61,33	+3,1
Pęcherz moczowy (C67)	54,4	60,76	-6,4	57,5	62,60	-5,1
Choroba Hodgkina (C81)	86,4	81,22	+5,2	81,1	83,50	-2,4
Chłoniaki bez Hodgkina (C82-85)	44,1	58,88	-14,8	42,1	60,93	-18,8
Białaczki (C91-95)	39,1	36,45	+2,7	37,9	34,30	+3,6
Wszystkie umiejscowienia	42,6	50,36	-7,8	56,3	59,32	-3,0

* Ostatnie dostępne dane dla Europy ** Head & Neck

Dane EURO CARE-5 dotyczą okresu o 10 lat wcześniejszego od badanego dla Dolnego Śląska, dlatego dokonano porównania ich z danymi EURO CARE-4 z lat 1995-99 w celu określenia europejskich trendów zmian. Wskazują one na wzrost wartości wskaźników, można więc przypuszczać, że niekorzystne różnice są większe od wskazanych w tabeli 1, szczególnie dla chłoniaków, dla których wartości wskaźników wzrosły o około 5%.

Tab. 2 Zmiany w Europie, porównanie wybranych wskaźników z lat 1995-99 i 2000-07

Site	Sex	RSC 1995-99	RSC 2000-07	Wzrost w %
Colon	Men	53,88	55,45	+1,57
Colon	Women	54,64	55,59	+0,95
Rectum	Men	52,79	54,86	+2,07
Rectum	Women	54,57	55,33	+0,76
Lung, bronchus and trachea	Men	11,59	11,67	+0,08
Lung, bronchus and trachea	Women	14,16	15,59	+1,43
Breast	Women	81,60	83,77	+2,17
Non-Hodgkin's lymphoma	Men	54,06	58,88	+4,82
Non-Hodgkin's lymphoma	Women	55,91	60,92	+5,01
Prostate	Men	77,67	84,00	+6,33
All malignant neoplasms	Men	45,87	50,36	+4,49
All malignant neoplasms	Women	58,20	59,32	+1,12

1. Przeżycia 5-letnie dolnośląskich chorych na nowotwory z lat 2010-2014 <https://www.dco.com.pl/wp-content/uploads/2020/06/Prze%C5%BCycia-2010-2014.pdf>
2. Przeżycia 5-letnie dolnośląskich chorych na nowotwory, trendy 1985-2014
https://www.dco.com.pl/wp-content/uploads/2020/06/Biul_2017_prze%C5%BCycia_trend.pdf
3. www.eurocare.it
4. Edited by D. Forman, F. Bray, D.H. Brewster, C. Gombe Mbalawa, B. Kohler, M. Piñeros, E. Steliarova-Foucher, R. Swaminathan and J. Ferlay: Cancer Incidence in Five Continents Vol. X IARC Scientific Publications No. 164 Lyon, France 2014
5. Marek Bębenek, Jerzy Błaszczyk: Przyczyny niskiej wyleczalności czerniaka skóry na podstawie danych populacyjnych z Dolnośląskiego Rejestru Nowotworów, NOWOTWORY Journal of Oncology 2012, volume 62, number 1, 18–22